

Sygn. akt V U 426/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Nowakowska

Protokolant: st.sekr.sądowy Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2021 r. w Kaliszu

odwołania J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 25 lutego 2021 r. Nr (...) -CK

w sprawie J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o świadczenie postojowe

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 25 lutego 2021 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje J. W. świadczenie postojowe na podstawie wniosku z 22 lutego 2021r.

SSO Ewa Nowakowska

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25.02.2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił J. W. przyznania prawa do świadczenia postojowego, gdyż na dzień złożenia wniosku to jest na 22.02.2021r. posiadała inny tytuł do ubezpieczeń społecznych z racji podjęcia zatrudnienia od 11.02.2021r.

Od decyzji tej odwołanie złożyła J. W., domagając się jej zmiany i przyznania świadczenia postojowego za kwiecień 2020 r. gdyż za marzec 2020r. uzyskała wyrokiem sądu na podstawie wniosku złożonego przez jej zleceniodawcę.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył co następuje.

J. W. podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia jaką zawarła w dniu 07.10.2019r. z E. T. z W. na okres do 30.09.2020r. Wniosek o świadczenie postojowe dla niej w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym Covid-19 dla umów cywilnoprawnych złożył jej zleceniodawca E. T. wskazując, iż miesięczny przychód z umowy cywilnoprawnej wynosi 824,50zł, a w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku wyniósł zero.

ZUS decyzją z dnia 19.06.2020r. odmówił J. W. prawa do świadczenia postojowego uznając, że na dzień złożenia wniosku o to świadczenie, czyli na 05.06.2020r. posiadała drugi tytuł do ubezpieczeń, bo w dniu 26.05.2020r.,

poczynając od tej daty zgłoszona została do ubezpieczeń społecznych przez płatnika składek (...) M. O. z kodem 0110 00.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 23.09.2020r. przyznane zostało odwołującej się świadczenie postojowe w rozpoznaniu wniosku z 11.05.2020r. Sąd uznał, że miarodajną datą wniosku jest 11.05.2020r., natomiast późniejsze powstanie innego tytułu do ubezpieczeń społecznych nie ma wpływu na prawo do świadczenia za czas poprzedzający jego powstanie.

Apelacja organu rentowego od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29.01.2021r. w sprawie IIIAUa 1956/20.

W dniu 22.02.2021r. J. W. złożyła w formie elektronicznej wnioski o świadczenie postojowe za kolejny okres. Poza sporem jest, że w ubezpieczeniu pracowniczym pozostawała do 31.10.2020., a następnie od 11.02.2021r.

W myśl art. 15zq ust.1 pkt.2 i ust.3 ustawy z dnia 02.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.) świadczenie postojowe przysługuje osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej m.in. będącym obywatelami Rzeczypospolitej, jeżeli w następstwie wystąpienia COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności gospodarczej, odpowiednio przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą albo przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którym została zawarta umowa cywilnoprawna.

Stosownie do ust.5 -co do osoby wykonującej umowę cywilnoprawną świadczenie postojowe przysługuje jeżeli :

- 1) umowa cywilnoprawna została zawarta przed dniem. 1.04.2020r.
- 2) przychód z umowy cywilnoprawnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłoszonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z FUS, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.
- 3) nie podlega ubezpieczeniom społecznym emerytalno-rentowym z innego tytułu.

Świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę obowiązującego w 2020r. Świadczenie postojowe może być przyznane maksymalnie trzykrotnie w okresie pandemii, o ile są spełnione wspomniane wcześniej warunki, przy czym może być przyznane również w formie kontynuacji świadczenia gdy sytuacja nie poprawiła się po przyznaniu pierwszego świadczenia. Odbywa się to wyłącznie na wniosek.

Zgodnie z art.15 zs. ust.2 w przypadku osoby wykonującej umowę cywilnoprawną ustalenie prawa do świadczenia postojowego następowało początkowo na wniosek składany za pośrednictwem zleceniodawcy lub zamawiającego, ale od dnia 24 lipca 2020r. zleceniobiorcy mogą składać wnioski samodzielnie.

Rozpoznając apelację w sprawie odwołującej się Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 29.01.2021r. (w sprawie IIIAUa 1956/20) zwrócił uwagę, że ustawa zwana covidową uzależniała prawo do świadczenia postojowego dla zleceniobiorców od spełnienia trzech przesłanek :

- od daty zawarcia umowy,
- od otrzymania przychodu poniżej określonego poziomu oraz
- od niepodlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu.

Data wpływu wniosku nie kreuje prawa do świadczenia postojowego, gdyż wniosek nie stanowi elementu układu warunkującego, na który składają się tylko w/w trzy warunki. Co prawda modelowa sytuacja jest gdy wniosek dotyczy świadczenia „bezpośrednio” poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku, ale ustawodawca nie wprowadził owego wymogu bezpośredniości. W orzecznictwie sądów powszechnych podnosi się, że wykładnia literalna nie daje podstaw do kreowania wymogu bezpośredniości między złożeniem wniosku, a miesiącem, którego wniosek o świadczenie dotyczy.

Nie ma zatem racji organ rentowy uzasadniając odmowę przyznania drugiego świadczenia uzupełniającego posiadaniem przez odwołującą się innego tytułu ubezpieczenia w dacie wniosku o to świadczenie. Wniosek z 22.02.2021r. złożony po prawomocnym rozpoznaniu pierwszego wniosku dotyczy tzw. kontynuacji. Zawiera oświadczenie wnioskodawcy, że „ sytuacja materialna wykazana we wniosku o świadczenie postojowe nie uległa poprawie”. Odwołująca się w maju 2020r. nie posiadała innego tytułu ubezpieczenia aż do czasu zawarcia umowy o pracę w dniu 26.05, czyli na 5 dni przed końcem miesiąca.

W ocenie Sądu fakt, że J. W. podjęła później zatrudnienie u innego płatnika nie może pozbawiać jej prawa do świadczenia postojowego. W czasie jakiego dotyczy kontynuacja jej sytuacja uprawniała ją do tego świadczenia, skoro nie miała jeszcze tego innego tytułu ubezpieczenia, a ewidentnie utraciła przychody wskutek wprowadzenia obostrzeń związanych ze stanem pandemii. Prawo to posiadała co najmniej do daty nabycia innego tytułu. W efekcie lockdownu spowodowanego COVIDEM jako kelnerka utraciła możliwość zarobkowania od około połowy marca przez ponad dwa miesiące.

Sąd Apelacyjny w podobnej sprawie stosował wykładnię przepisów prawa materialnego (w szczególności art. 15zq ust. 4 pkt. 3 w brzmieniu od 24 czerwca 2020 roku cytowanej wyżej ustawy z dnia 2 marca 2020 roku) wskazującą, iż fakt pozostawania w innym ubezpieczeniu w momencie złożenia wniosku o świadczenie postojowe nie pozbawia wnioskodawczyni prawa do świadczenia za czas poprzedni, w którym takowemu innemu ubezpieczeniu nie podlegała.

Wykładnia taka bowiem odpowiada celowi ustawy jakim była realna pomoc ubezpieczonym, a nie deklarowana, która w praktyce wskutek różnych formalnych wymogów nie jest możliwa do uzyskania.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że wykładnia powołanego przepisu, proponowana przez organ rentowy, prowadziłaby do powstania patologii w jego stosowaniu, bowiem ubiegający się o świadczenie, który wskutek pandemii się utracił źródło dochodów, poszukujący w związku z tym innego źródła utrzymania, aby uzyskać przedmiotowe świadczenie musiałby przez 1 miesiąc pozostać w ogóle bezczynny, co byłoby marnowaniem energii i aktywności oraz działałoby demoralizująco. Jeszcze gorszym sposobem uzyskania przedmiotowego świadczenia byłoby podejmowanie aktywności bez zgłoszenia się do ubezpieczeń „na czarno”, a trudno jest przyjąć, że wolą ustawodawcy było „wpychanie” takich osób w szarą strefę (patrz wyrok Sadu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13.05.2021r. w sprawie o sygn. akt. III AUa 361/21 nie publ).

W tym stanie rzeczy uznając, że posiadanie w dacie wniosku innego tytułu ubezpieczenia nie pozbawia wnioskodawczyni prawa do świadczenia postojowego Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i zgodnie z art. 477¹⁴ par 1 k.p.c. orzekł jak w wyroku.

SSO Ewa Nowakowska